

✉ Ddr. Aleš Igljič 📁 Arhiv Demokracije

O PREDSDOKIH IN NERESNICAH V SLOVENSKEM DRUŽBOSLOVJU PO LETU 1945

Ob prebiranju članka dr. Spomenke Hribar v Delu z naslovom »Politične in ideološke manipulacije z zgodovino« pa ob njenem zavzemanju proti »udrihanju po boljševiški Sovjetski zvezi« in opisovanju dozdevno zelo majhne vertikalne družbene mobilnosti na Slovenskem pred drugo svetovno vojno ...

... menda še posebej zaradi dejavnosti Kato-liške cerkve se bralec zave posledic dolgoletnega ponavljanja nedotakljivih resnic revolucionarne mitologije v državah z avtohtono komunistično revolucijo, kamor nedvomno sodi tudi Slovenija.

Stalinov množični pomor oficirjev Rdeče armade

Seveda je bila vloga Rdeče armade v drugi svetovni vojni v času po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo (ne pa pred tem) izredno pomembna za zmago zaveznikov nad silami osi. Glede vzrokov za zelo visoko število sovjetskih žrtev ob nemškem napadu na Sovjetsko zvezo pa ni mogoče prezreti velike odgovornosti sovjetskega diktatorja Stalina. Tako kot je bil za nepotrebno veliko število partizanskih žrtev in množične poveljne pomore

civilistov na območju nekdanje Jugoslavije odgovoren medvojni komunistični vodja in kasnejši diktator Josip Broz s sodelavci.

Moji ruski kolegi iz univerzitetnih krogov so mi večkrat pojasnevali, da je za začetno katastrofo sovjetskih vojaških sil ter za posledično ogromnemo število žrtev med sovjetskimi vojaki po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo kriv predvsem Stalin, ker je dal prej pobiti velik del sposobnih višjih in visokih sovjetskih oficirjev zaradi suma, da so bolj kot njemu zvesti Levu Trockemu, ustanovitelju Rdeče armade. Tako je bil med drugim Stalin pred napadom sil osi na Sovjetsko zvezo gluh za jasna opozorila o prihajajočem nemškem napadu, ker ni verjel, da bo njegov partner Hitler prekršil pakt o nenapadanju. Na srečo se je nekaj sposobnih višjih sovjetskih vojaških oficirjev, na primer Georgij

Žukov, uspelo izogniti Stalinovim množičnim pomorom oficirjev Rdeče armade.

Sodelovanje med nacisti in komunisti

Zgoraj omenjeni nacistično boljševistični pakt Ribbentrop-Molotov je med drugim omogočil urjenje nemških vojaških sil v Sovjetski zvezi, kasneje pa pripeljal do sovjetske okupacije baltskih držav ter nemško-sovjetske razdelitve Poljske, ki so jo sovjetski boljševiki med drugim izkoristili za množični pokol poljske predvojne elite v Katinskem gozdu. Katinski pokol predstavlja predhodnika ideološko motiviranih povojnih pomorov na Slovenskem. Dodajmo še, da je Stalin še leta 1944 zaradi ideoloških vzrokov nacistom omogočil, da so med varšavsko vstajo pobili več kot 100.000 varšavskih meščanov.

Tako kot pri sovjetskih komunističnih voditeljih se je želja po sodelovanju z nacisti kazala tudi pri jugoslovanskih komunističnih voditeljih, ki so sredi druge svetovne vojne Nemcem dokazano predlagali vojaško sodelovanje pri morebitnem odboju anglo-ameriškega izkrcanja na vzhodni jadranski obali, ki bi lahko ogrozilo njihov daleč najpomembnejši cilj, to je izvedbo revolucije ter poboj razrednih in ideoloških sovražnikov. Predlagano sodelovanje med nacisti in jugoslovanskimi komunisti je zavrnil sam Hitler.

Stalin kot verni naslednik Lenina

Danes na zahodnih univerzah prevladuje mnenje, da Stalinova strahovlada ni bila pos-

Ideološka obarvanost in strokovne pomanjkljivosti članka dr. Hribarjeve so po mojem mnenju vsaj deloma posledica enostranske in ideološko prirejene formalne izobrazbe, ki je bila gospa deležna med svojim študijem na takratni Filozofski fakulteti v Ljubljani.

ledica odklonov od boljševistične ideologije, pač pa je predstavljala njeno samo bistvo, definirano že v Leninovih časih. Znano je, kako je Lenin izkoristil kronštadski upor sovjetskih mornarjev za poboj ruske elite v takratnem Petrogradu. Kar so torej boljševiki prakticirali na poljski eliti v Katinskem gozdu, so prej množično izvajali tudi na lastnih državljanih v sovjetskih lagerjih (gulagih) in zaporih. Namenoma so ustvarjali tudi razmere za lakoto, kot je bila tista v Ukrajini v letih 1932–1933, ki je povzročila smrt več milijonov prebivalcev. Mimogrede, nekaj podobnega je kasneje v še večjem merilu izvedel tudi kitajski komunistični voditelj Mao, ki je po drugi svetovni vojni na Kitajskem povzročil največjo lakoto v 20. stoletju. O tragičnih posledicah Maovih odločitev Kitajci še danes ne smejo pisati. Očitno so bili množični pomori razrednih in ideoloških nasprotnikov (pa tudi Romov) stalnica avtohtonih komunističnih revolucij in diktatur, tudi tiste v Sloveniji.

Posledice napredovanja deseterja v maršala

Za konec se vrnimo še k množičnim pobojem razrednih in ideoloških nasprotnikov na ozemlju nekdanje jugoslovanske države po drugi svetovni vojni, ki so jih vodili predvsem v Sovjetski zvezi izšolani slovenski/jugoslo-

vanski komunistični voditelji. Ti so bili dobro podučeni v veččinah zasliševanja ter informirani o načinih fizične eliminacije razrednih in ideoloških sovražnikov. Žal pa ne zadosti poučeni tudi v vodenju vojaških operacij. Posledično je bilo zaradi nekompetentnosti velikega dela vodilnih komunističnih partizanskih poveljnikov, ki niso bili sposobni vodenja frontalnih vojaških operacij v bojnih aktivnostih jugoslovanske partizanske vojske med jesenjo 1944 in pomladjo 1945, med vojaki ogromno število nepotrebnih žrtev. Spomnimo se samo sremske fronte. Nekdanji avstro-ogrski korporal Tito in njemu podobni pač niso imeli potrebnih znanj in izkušenj za vodenje frontalnih bojev. So pa jugoslovanski komunisti sremsko fronto izkoristili na področju, na katerem so bili dobro podkovani, to je za fizično odstranitev razrednih in ideoloških sovražnikov. Po pripovedovanju kolegov z beograjske univerze so v prve bojne vrste na sremski fronti prednostno pošiljali rekrutirane neizkušene mladeniče iz uglednih beograjskih meščanskih družin in ideološko sumljive študente, ki so tako množično umirali na sremski fronti. Tako kot so pri nas v partizanih na čelo kolone večkrat postavljali komunistom ideološko sumljive soborce.

Demoniziranje družbenih in socialnih razmer pred letom 1941

Zapis dr. Hribarjeve, da v stari Jugoslaviji otroci delavcev in bajtarjev niso mogli nikamor razen za duhovnika, je ideološko obarvan in sodi v ropotarnico predvojne, medvojne in povojne komunistične propagande. Že matrike dunajske univerze v času habsburške monarhije za obdobje 1804–1848 kažejo velik delež študentov dunajske univerze iz Kranjske, ki so bili kmečkoga, obrtniškega in rokodelskega rodu, v obdobju med 1848 in 1918 je ta odstotek še narastel (vir: A. Cindrič). Obstajala je množica štipendijskih ustanov, velika večina štipendij pa ni bila podeljena za študij teologije. Višina šolnine je upoštevala ekonomsko moč staršev študentov in njihov socialni status. Za obdobje

po letu 1918, ko smo dobili popolnoma slovensko šolstvo in obnovljene visokošolske študije, bi morala dr. Hribarjeva dokazati svojo prej omenjeno trditev na podlagi resnega študija arhivskega gradiva. Poznal sem namreč vse polno ljudi skromnega socialnega izvora, ki so v stari Jugoslaviji končali gimnazijo ali pa kakšno drugo srednjo šolo pa tudi doštudirali, in to ne samo za duhovnike. Pri tem jim je velikokrat pomagal krajevni duhovnik. Navsezadnje je bil v vladi kraljevine SHS dvakrat minister za socialno politiko pravnik in ekonomist ter krščanski socialist dr. Andrej Gosar (1887–1970), tudi sam iz dokaj revnega družinskega okolja. Univerzitetni profesor dr. Gosar si je uspešno prizadeval za socialne reforme v prid delavstvu v času v času Kraljevine SHS in Kraljevine Jugoslavije, ko je bilo bolnišnično zdravljenje ob pridobitvi ubožnega spričevala dostopno tudi revnim. Osebe, kot je bil Gosar, so nadaljevale delo, ki ga je v habsburški monarhiji zastavil slovenski duhovnik in domoljub, organizator, časnikar, pisatelj in politik dr. Janez Evangelist Krek.

Gosar je tako med drugim kot minister kraljeve vlade priskrbel sredstva za zidavo Delavske zbornice na Miklošičevi cesti v Ljubljani. Aktivno je deloval tudi pri sindikatu Jugoslovanska strokovna zveza. Gosar, slovenski domoljub in taboriščnik v Dachauu, se leta 1941 zaradi vodilne vloge komunistov ni hotel pridružiti OF. Po letu 1945 so bila njegova znanstvena dela ignorirana, njegovo javno delovanje pa je bilo onemogočeno. Po mojem mnenju predvsem zaradi njegovih medvojnih teoretičnih objav, ki so dokazovale nevzdržnost dolgoročne uspešnosti ekonomskega sistema, ki temelji na marksističnih ekonomskih načelih. Napoved, ki se je v celoti uresničila v kasnejših časih.

O vzrokih za trdoživost ideoloških predsodkov na slovenskih univerzah

Ideološka obarvanost in strokovne pomanjkljivosti članka dr. Hribarjeve so po mojem mnenju vsaj deloma posledica enostranske in ideološko prirejene formalne izobrazbe, ki je bila gospa deležna med svojim študijem na takratni Filozofski fakulteti (FF) v Ljubljani, katere temeljne usmeritve na področju sociologije in družboslovja nasploh je po letu 1945 postavil nekdanji dekan FF in markisist Boris Zihler, ki sam mimogrede ni nikoli diplomiral. Nekdanji podpredsednik SAZU, Stalinov občudovalec, urednik glasila Inforburoja in član agitpropa CK ZKJ Boris Zihlerl je kasneje kot predavatelj prešel na Visoko šolo za politične vede, predhodnico FSPN in FDV ljubljanske univerze, na kateri je doktorirala tudi dr. Hribarjeva pod mentorstvom Zdenka Roterja in tako postala enostransko (polovično) informirana doktorica znanosti, ki se nikoli ni resno preizkusila v publiciranju v zahodni, recenziji podvrženi znanstveni periodiki. **D**

Tako kot pri sovjetskih komunističnih voditeljih se je želja po sodelovanju z nacisti kazala tudi pri jugoslovanskih komunističnih voditeljih ...